

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. V. Quinque solvuntur Palladij argumenta de facto Jansenij quoad 2.
Propositionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

DE PROPOSITIONE II. 279

nisi effectricem, & quâ talem quidem in statu naturæ lapsæ admittendam censuerit, ratus ad Adamæam nos reducturos hominis infirmi gratiam, quæ sano & integro sufficiens erat. Cum tamen planum pateret discrimen, Molinisticam inter & Thomisticam sufficientem.

S E C T I O V.

Argumenta Pallady solvuntur de facto Iansenij quoad Propositionem secundam.

ARGUMENTUM PRIMUM.

NEc minus perspicuum est, numquam sensisse Jansenium, gratiæ interiori nullo resistantiæ genere resisti. Dissensus enim à gratiæ interiori unum est ex resistantiæ generibus. Atqui à gratiæ interiori quosdam dissentire disertis verbis Jansenius affirmat: „ Constat, inquit, multos divinitus mente collustrari. *Iansen. l. 2.* Imò verò & in ipsâ voluntate motibus divinæ gratiæ percelli, qui tamen ab ejus intimâ suasionem & *de Grat. Chr. Salv. c. 27.* inclinatione dissentiunt. „ Quæ verba ab eo proprio sensu dicta nemo jam inficiabatur.

R E F U T A T I O I.

ETiam proprio sensu Jansenius enuntiatum voluit: quod gratiæ repugnantem domet voluntatem, tollit omnem ejus resistantiam. Quod vires efficacissimas præbeat, omnipotentissimam potestatem conferat. Quod omnes oppositos obices voluntatum & affectuum invictâ potestate perrumpat, &c. Et hoc in illo capite, cui titulus: natura gratiæ Medicinalis &c. Et cum invictam, victricem, omnipotentissimam uberrimè prædicet Christi gratiam, extra quam nullam agnoscit, nisi fortasse, & diminutè loquens, vincunt aper-

280 LIBER TERTIUS

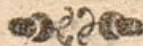
tissima Jansenii effata, hanc resistantiam vel obiter à Jansenio prolatam, imò sic deductam ut seipsam perimat. Nam quam gratiæ nominæ censuit, postmodum ad legis infirmitatem atque inutilitatem ablegavit. Quod de divinis eloquiis confæderandis aiunt Patres, hoc de Jansenio diceremus, si tanta esset auctoritas. At cum homo fuerit, & se hominem ipse confessus sit, cupiens etiam errorem dedoceri; aggerem verborum ejus inficiantium omnem resistantiam gratiæ, huic uni Testimonio reponimus.

REFUTATIO. II.

I Ansenius affirmat interiori gratiæ quosdam dissentire, & dum illi dissentiunt Christi gratiam permanere, & qui dissentiunt effectum impedire gratiæ, ad quem potestas datur, Nego. Nam effectus illius gratiæ, ut ibidem loquitur, est velle imperfectum, quod non impeditur, per hoc quod à fortiori cupiditate vincatur. Affirmat dissentiendo fieri ut non habeat effectum, ad quem neque à Deo datur, neque sufficiens à Jansenio judicatur, concedo. Nam insufficienciam illam illic declarat Jansenius imperfectis voluntatis motibus inesse: *Non enim quævis gratia, inquit, ad quosvis effectus inferendos sufficit, ut quidam imaginati sunt, sed potestates operationum difficultati attemperanda sunt.* Unde de homine solâ velleitate boni operis donato asseverat: *Nondum didicit secundum gratiam ad ipsum quod faciendum jubetur.* Cujus rei causam postea adfert: *nempe quia quidquid nondum agit, id, nondum agendum didicit secundum gratiam, sed tantummodo secundum legem.*

L. 2. c. 27.
pag. 210.

pag. 211.

AR-

DE PROPOSITIONE II. 281
A R G U M E N T U M II.

Est etiam resistentia genus, renisus. At voluntatem concupiscentia depravatam gratia reniti multoties Jansenius admittit. lib. 3. de gratia Christi cap. 13. Ubi renisu concupiscentia fieri asserit, ut vires voluntatis distraherentur, atque ita homo non plenè velit, non integrè velit, non totà voluntate velit.

R E F U T A T I O.

Admittit voluntatem depravatam gratia reniti, sic ut remoreatur effectum quò gratia potiri queat, nego: cum ea, sed quæ triumphare non possit conflictando animæque vires dividendo, concedo. Quod autem Jansenius invalidæ huic gratia potestatem abjudicet, vel ex eo enitescit, quod ex illo renisu probet primam propositionem: *Iustus conantibus & volentibus aliqua præcepta esse impossibilia, deesse quoque gratiam, quâ possibilia fiant.* Si desit gratia, quâ præcepta possibilia fiant, igitur gratia, cui concupiscentia reluctatur, potestate nudatur ad obtinendum effectum obedientia, qui proinde pervicaciâ malæ voluntatis neutiquam impeditur: quia impossibili effectui repagulum non figitur. Porro ubi effectus non indisjunctè sequitur gratiam, nullam esse Medicinalem Christi gratiam multoties Jansenius asserit: apud Augustinum, inquit, *gratia & opus bonum ita recipiuntur, ut quemadmodum ex gratia datâ effectum operis consecutum inferre solet, ita vice versa, ex defectu operis gratiam non esse datam.* Quò ratiocinandi modò indicatur gratiam tamquam causam, & operationem voluntatis velut effectum esse, ut Philosophi loquuntur, *convertibiles, & à se mutuo inseparabiles.* Et iterum nil
S 5 mirum

282 LIBER TERTIUS

mirum ait, *Si Augustinus universim doceat Medicinalem Christi gratiam semper effectum suum inferre voluntati, cui eam Deus suâ benignitate largitur.*

ARGUMENTUM III.

Resistentia genus, est, cum animus à gratiâ excitatus in solis desideriis inefficacibus hæret; ad id toties contingere, quoties contingit ardentior rem esse cupiditatem, expressis verbis Jansenius affirmat; ergò, quod confectum volo, non omne resistendi gratiâ interiori genus sustulit Jansenius.

REFUTATIO.

Non sustulit genus resistendi gratiâ Christi Mediciali potenti effectum obtinere, quem non obtinet, nego: nam sufficientem omnem gratiam quâ talem respuit, & si cum Augustino, quem adstipulatorem adsciscit, sentiat, eam Medicinalem esse Christi gratiam pernegat & pernegare debet Jansenius. Non sustulit resistendi genus ad causam hanc impertinens, transeat. Non potuit Jansenius, nisi subvertendo primam propositionem suam, admittere, quod resistendo gratiâ impediatur effectus, ad quem potestas datur. Alioquin omnibus justis conantibus & volentibus adesset gratia quâ præcepta Dei possibile fiant; atque non magis quam ipsi Thomistæ potuisset asserere præceptorum impossibilitatem ob unius efficacis absentiam gratiâ ad effectum reipsâ inferendum desideratæ.

ARGUMENTUM IV.

Precipuus Jansenij scopus fuit Moliniana gratiâ systema penitus diruere. Proinde resistantiâ modos, quales admittunt Thomistæ quorsum negaret?

R. E-

REFUTATIO.

Fecit tamen. Et si non faceret, primam suam famosam faustò eventu subrueret. Admissâ namquè Thomisticâ sufficienti cum suo resistendi modò, horrificam illam *impossibilitatem* demutasset, gratiamque, licet non Molinianam, possibilitatis seu dans *posse* neutiquam inficiatus fuisset.

Quod autem resistantiam Thomisticam negârit, claret ex dictis, eò quòd non nisi *omnipotentissimam gratiam* dignetur nomine *gratiæ Christianæ*. Præterea cum mentio incidisset de hac *sufficienti*, disertis verbis dixit, quod Augustinus eam esse *veram medicinalem Christi gratiam* pernegaret. Si Augustinus; ergò & Jansenius, qui non nisi Augustinum sapere, non nisi Augustinum loqui, Augustinum objicere visus est Jansenianis, & ipse Jansenius sibi. Qui ergò Thomisticam sufficientem à Systemate Christianæ gratiæ facit extorrem, Thomisticam pariter resistantiam ablegasse censètur.

ARGUMENTUM V.

Jansenius majorem & magis propriè dictam resistantiam admittit quam Thomistæ, nam ex Thomistis, gratia sufficiens ne diminutâ quidem cupiditate sit efficax, & sic numquam ullo effectû spoliari potest, quem aliquò casu aliquandò habeat. At verò gratia excitans ejusmodi est apud Jansenium, ut imminutâ cupiditate efficax fieri possit. Dum ergò ei renititur voluntas, illò eam privat effectû, quem certis casibus & conditionibus haberet.

REFUTATIO.

Voluntas, quæ excitanti gratiæ renititur apud Jansenium non privat eam effectû, ad quem obtinendum illa pollet. Nam de hominibus

nibus Justis ita excitatis divinâ gratiâ dicit, illis gratiam deesse, quâ præcepta possibile fiunt; quò loquendi modò omnem propriè dictam ad agendum potestatem ab illâ excitante gratiâ submovit, ut vel ipse sapientissimus Arnaldus observatum reliquit. Et quanquam excitans gratia, submotâ cupiditate aut imminutâ, efficax fieret apud Janlenium; hâc tamen stante fortiterque renitente, sufficiens non est, potens non est; adeòque effectû suò privatur. Imò, ex eâ parte, quâ non efficit quod Jubetur, Christi gratia non est, &c.

S E C T I O V I.

*Argumenta Confutatoris Epistolæ Leo-
diensis Refutantur.*

A R G U M E N T U M I.

Hoc tantum agit Janfenius (l. 2. de grat. Chr. c. 25.) ut prober ex Augustino; gratiam Christi in omnibus quibus datur, infallibiliter operari, & nullam prorsus effectû carere, quia nulla prorsus est quæ non det saltem aliquod velle voluntari: si autem nec velle saltem tenuissimum det, tunc nec Christi gratiam esse, hominesque omni effectû in voluntate destitutos, solo Pelagianæ gratiæ adjutoriò, hoc est lege doctrinâque ad operationis præceptæ justitiam niti.

R E F U T A T I O.

Janfenius eam gratiam, quæ tenuissimum velle tribuit non admittit esse Christi gratiam nisi respectu effectûs, à quo dividi nequit, scilicet, respectu initialis bonæ voluntatis, neutiquam verò comparatione habitâ ad effectum ad quem inclinât, & ad quem dat posse. Capite
namque